14e Jaargang — Curaçao den 11den December 1897. — No. 728

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl 0.50 voor elken regel fl 0.07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No. 129

E Courant aki ta sali tur dia Sabra.
Su prijs di Abonnemen ta fl. 2.— pa tres luna, pagar pa dilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10.— pa anja.
Un number só fl. 0.20
Un aanuncio di 1 té 7 regel fl. 0.50, cada regel mas fl. 0.07½.

Curaçao, 10 December.

EEN ONGELUKKIGE.

Als elke priester, die zijne roeping verloochent en zijn gewaad aflegt, ondervindt de ongelukkige Fransche abbé Charbonnel, van wiens afval wij reeds melding maakten, de belangstelling der anti-katholieke pers. Men heeft hem geïnterviewd, men heeft zijne ontboezemingen wereldkundig gemaakt, men prijst zijn "vrijzinnigheid", men ziet in hem een "hervormer" en een man van "overtuiging".

Aan die belangstelling en lofprijzing komt ook nog ter elfder uur een der hier verschijnende bladen deelnemen.

Wij zullen hier niet wijzen op de onwaarheid, welke gesproken wordt door te zeggen, dat de abbé Charbonnel (de vertaling van het Fransche woord *abbé* door het Hollandsche *abt* is allerkostelijkst: men zou zeggen, dat het Curaçaosche blad bij de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* in de leer is geweest. Red. Amigoe.) een "schrijver en redenaar van groot talent" is; noch het huichelachtige aantoonen van de reden, die als oorzaak van het uittreden uit de Kerk wordt aangegeven. Liever stellen wij dezen afvalligen priester in het eenig ware licht, waarin hij dient aanschouwd te worden.

Er is geen renegaat van eenige bekendheid, die niet wordt toegejuicht, en wiens afdoling van den weg der waarheid niet tot motief dient voor allerlei beschouwingen over de "verzwakking der Katholieke Kerk." Zoo is het gegaan bij den val van Döllinger. Zoo ook ging het bij de geloofsverzaking van Père Hyacinthe.

De heer Charbonnel is noch een Döllinger, noch zelfs een Père Hyacinthe, maar hij is een afvallige en als zoodanig deelt hij in de "gunst," welke is voorbehouden aan hen, die ontrouw worden aan hun katholiek geloof. Onder dit opzicht blijven de verschijnselen, welke zich bij een apostatie voordoen, altijd dezelfde, niet alleen onder dit opzicht. Het verdient de aandacht, hoe nu ook de heer Charbonnel, zich beklagende over de weigering der kerkelijke overheid om te Parijs aan een congres van godsdiensten hare adhaesie te schenken blijkbaar naar een gelegenheid heeft gezocht om een conflict uit te lokken en de Kerk te kunnen verlaten. In zijn onderhoud met een redacteur van den *Temps* weidde de ongelukkige priester lang en breed uit over dit congres en beweerde hij, dat Kardinaal Gibbons onwaarheid gesproken had, toen deze prelaat verklaarde hem niet aangemoedigd te hebben.

Dit feit, zeide hij, is niet vreemd aan mijn besluit om de Katholieke Kerk te verlaten. Onmiddellijk daarop liet hij echter volgen: „Het is overigens waar, dat mijn godsdienstige overtuiging op verscheiden belangrijke punten niet meer met de katholieke dogma's overeenkomt...." En een oogenblik te voren had hij gezegd: "Sedert lang was ik het oneens met de hoofden der geestelijkheid."

Kan het verwondering baren, dat zulk een man tot openbare verloochening kwam zijner catholiciteit? De abbé Charbonnel trachtte propaganda te maken voor een congres van godsdiensten: hij gaf voor de Katholieke Kerk te dienen en reeds verwierp hij hare dogmata. Reeds was hij het „oneens" met de hoofden der geestelijkheid! In welk een onzuiver licht verschijnt hier zijn ijveren voor bedoeld congres! En duidelijk komt in zijne verklaringen uit, dat „de vrijzinnigheid", welke hij van de Katholieke Kerk eischt, zou neerkomen op de vernietiging harer fundamenten.

Overige priesters en vrome leeken hebben in alle oprechtheid gemeend, dat de bijwoning van een congres van godsdiensten kan strekken tot meerdere verspreiding der katholieke waarheid. Maar de vraag, of het opportuun was aan het congres van Parijs deel te nemen, week geheel naar den achtergrond, toen de kerkelijke overheid duidelijk had te verstaan gegeven, dat zij daarvoor geen propaganda wenschte gemaakt te zien. De eenige quaestie, welke toen nog gold, was die van *gehoorzaamheid* aan het wettig gezag. Dit heeft Charbonnel niet begrepen, of liever: dat heeft hij niet *willen* begrijpen. Hij vond hier een motief om te opponeeren, want hij was het immers „sinds lang oneens met de hoofden der geestelijkheid." En bovendien, wat hij hoopte en verwachtte van het congres in 1900 was, naar hij thans onomwonden verklaart, niet de triomf en verspreiding der *katholieke* waarheid, maar de propaganda van ideeën, welke, "op verscheiden belangrijke punten" niet meer met de katholieke dogma's overeenkwamen. Ruiterlijk is deze handelwijze zeker niet. De man, die op zoo pathetische wijze spreekt van „goddelijke idealen," „zedelijk bewustzijn" en „vrije rechtschapenheid," zal, tot nadenken gekomen, al spoedig met beschaming de dubbelzinnigheid van zijn optreden moeten erkennen.

Dubbelzinnigheid echter is het kenmerk van de meeste apostaten. Zij protesteeren tegen vermeend onrecht, zij klagen over vermeende misbruiken; nu eens heet het, dan weer gene zaak de reden van hun heengaan uit de Kerk. Maar diep in hun hart gloeit de hoovaardij, trilt de ijdelheid, welke hen tot opposanten maakt. Het gerucht, dat hun afval verwekte, of liever de aankondiging, welke hun van de zijde der anti-clericalen ten deel valt, verblindt hen dan nog meer. En zij zien niet, de ongelukkigen, dat al deze aanmoediging en lof slechts een knetterend vuurwerk is en dat zij straks eenzaam en vergeten hun weg zullen gaan, klein en belachelijk in het streven, om iets groots tot stand te brengen buiten de Kerk om, ja tegen de Kerk in. Het droevig lot van den ongelukkigen Loyson had reeds voldoende moeten zijn om den abbé Charbonnel terug te houden van zijn noodlottigen stap.

En dan die ijdele waan, dat men eerst krachtig en vrij aan de hervorming en verbetering der maatschappij werken kan, wanneer men met het dogma en gezag heeft gebroken.

Niemand, zegt Eugène Tavernier, werkt in het belang der waarheid zonder den steun der wettige overheden. En verder luidt het:

Er zijn ongetwijfeld groote hervormingen tot stand te brengen. Dit was alle eeuwen door het streven der Kerk, die den menschelijken geest ontwikkelde, de harten naar boven richtte, de verwarring bestreed en op het juiste oogenblik de beslissing wist te geven. Ook in onzen tijd wordt een groote arbeid verricht, welke de wetenschap en

De plechtige prijsuitdeeling te San Fuego.

De groote dag van het Colegio "Santo Tomás", de dag der plechtige prijsuitdeeling, behoort wederom tot het verleden. Hij is voorbijgegaan gelijk de dagen der prijsuitdeeling in andere jaren, een diepen indruk nalatend bij allen, die met het Colegio "Santo Tomás" dien dag vierden. En die feestgenooten uit de voornaamste standen van Venezuela en Curaçao waren niet weinigen, ja zelfs er waren er die de reis van Caracas, Maracaibo en Colombia naar ons eiland ondernomen hadden om bij de prijsuitdeeling van het Curaçaosche Colegio tegenwoordig te zijn. Op de eereplaats zaten neer Z. D. H. Mgr. J. J. A. Van Baars, Apostolisch Vicaris van Curaçao, omstuwd door velen zijner priesters, de Hoogedel Gestrenge Heer Mr. C. A. H. Barge, Gouverneur der kolonie, vergezeld van ZHEG's Adjudant, de Weledel Gestrenge Heer P. Tergau, Kommandant van het garnizoen, Heeren Officieren van de landmacht, Edel Achtbare Heeren Leden van den Kolonialen Raad en Heeren Leden der Schoolcommissie. Achter deze hooge genoodigden hadden plaats genomen de ouders en familiebetrekkingen der leerlingen, en verder in bonte mengeling dames en heeren, zoowel uit de Venezuelaansche als uit de Curaçaosche maatschappij, allen te samen een uitgelezen gezelschap vormend gelijk maar zelden wordt aanschouwd. Men zou zeggen, dat het niet noodig ware geweest de groote zaal van het Colegio in feestgewaad uit te dossen; alles immers droeg bij om de plechtigheid van het oogenblik te verhoogen, de tegenwoordigheid van zoovele hooggeplaatste personen, de aanwezigheid van zoovele ouders, wier borst trilde van rechtmatigen trots en teedere aandoening, nu het bleek, dat de verwachtingen, welke zij van hunne kinderen koesterden, niet ijdel waren, de belangstelling, welke in dat uur getoond werd door zeer velen, die uitblinken door wetenschap en beschaving.

Nadat de Apostolische Vicaris van Curaçao en de Hoogedel Gestrenge Heer Gouverneur der kolonie de feestzaal waren binnengetreden en onder het spelen van het "Wien Neerlands bloed" de voor hen bestemde zetels hadden ingenomen, sprak de Zeer Eerwaarde Heer M. V. Zwijsen, Directeur van het Colegio "Santo Tomás" in het Spaansch de volgende redevoering uit:

Doorluchtige Bisschop, Hoogedel Gestrenge Heer Gouverneur, Ouders mijner dierbare kinderen en allen, die hier tegenwoordig zijt, ik breng U, alvorens het woord tot U te richten, mijn diepgevoelden welkomstgroet in dit plechtige oogenblik.

Als ik een terugblik sla op het thans voleindigde schooljaar, dan vervult een tweeledig gevoel mijne ziel: een gevoel van dankbaarheid en vreugde en, laat ik het zeggen, ook eene zekere teleurstelling en bitterheid; doch laat ik mij haasten er bij te voegen, dat het gevoel komt niet van U, mijne dierbare leerlingen en nog veel minder van U, mijne hooggeschatte medearbeiders op het schoone veld der opvoeding. Doch laat ik mij verklaren.

Vreugde en dankbaarheid vervult mijn hart, als ik terugdenk aan den ijver en het goede gedrag mijner dierbare leerlingen, aan de dankbaarheid en liefde, die zij mij ook door stoffelijke geschenken bewezen, aan den moed en de bewonderenswaardige zelfopoffering mijner geachte medehelpers, voor wie het nooit te veel was, wat men hun opdroeg, aan de belangstelling van het grootste en beste deel dezer achtenswaardige maatschappij, aan de belangstelling ook, die zelfs het Gouvernement van Venezuela ons meer dan eens bewees: als ik dat alles beschouw, neen dan mag ik de verheven taak der opvoeding niet ondankbaar noemen: dan zie ik, dat elke dag van het vervlogen jaar een mijlpaal was op de heirbaan der beschaving in den besten zin des woords, en dat elken dag eene lichtende lamp werd ontstoken in de geesten, veel helderder dan de electrische vonken, die hedenavond voor 't eerst hare stralenbundels door de ruime zalen van dit gesticht verspreiden.

Doch waarom zou ik het verzwijgen? Mijne voldoening bij dien terugblik is niet onvermengd. O ik zie, en mijn hart bloedt nog bij die gedachte, ik zie binnen deze heilige en veilige muren, waar hij tot dan toe geen voet had mogen zetten, de dood binnensluipen, dragend in zijn knokkelige hand een zeis, en al onze pogingen konden den slag der zeis niet voorkomen: de levensdraad van mijn besten en dierbaarsten leerling werd doorgesneden en geen menschelijke wetenschap was in staat hem te herstellen: de talentvolle jongeling, die verleden jaar nog door snaar- en fluitspel en Fransche poëzie op deze plaats onze bewondering en geestdrift wekte, hij ziet thans uit den hemel op ons neer, waar hij deelneemt aan de hemelsche concerten, die de hoogste poëzie, vervat in het driewerf "heilig", begeleiden. Met dat al blijft in mijn hart eene wonde, die zelfs de tijd niet heeft kunnen heelen.

Men veroorloove mij te zwijgen van de bittere, wreede gevolgen, die dat heengaan voor mij had. Het eenige wat ik vraag, is hier openlijk te mogen verklaren, dat ik als christen en priester vergeef aan die mij zooveel leeds veroorzaakten, en den Almachtigen God bid ik, dat Hij aan de bewerkers van mijn leed nooit iets doe gevoelen van de onbeschrijfelijke bitterheid, waarmede zij mijn hart vervuld hebben.

En nu, mijne dierbare leerlingen, richt ik tot U mijne gewone uitnoodiging: Laat klinken Uwe instrumenten, laat ruischen Uwe tongen, brengt Uwe offers aan de ons zoo dierbare Muzen! En nadat ik de welwillende aanwezigen om toegevendheid voor de zwakke pogingen onzer jeugdige kunstenaars gevraagd heb, verzoek ik den Doorluchtigen Prelaat verlof, de plechtige prijsuitdeeling voor geopend te mogen verklaren.

Aan de uitnoodiging, tot de leerlingen van het Colegio gericht, werd op de eerste plaats gevolg gegeven door de Heeren Alfonso I. Dubuc en José de J. Pérez, fluitisten, die het *Bouquet Sicilien* van M. Delpach voordroegen. Wij hadden later gelegenheid beide Heeren meer in hun kracht te hooren, toen zij een *Rondoletto sur un thème d'Auber* van L. Leflus uitvoerden; toen werd het spel minder weifelachtig en waren zij hunne instrumenten beter meester.

Het zou ons te ver voeren, indien wij ieder nummer van het program uitvoerig wilden bespreken; dit beteekent niet, dat de voordrachten, de muziekstukken of de zang ons niet bevredigden, integendeel allen, die gisterenavond optraden, de een meer de andere minder, konden wij niet dan toejuichen. In het bijzonder echter wilden wij wijzen op het vioolspel van den Heer E. Lascano in de *Fantaisie sur Obéron de Weber* van E. Depas, op het vermakelijk spel van den Heer R. Calvo in *Una Lección de Elocuencia*, waar hij als Gil Andaro ons dikwijls hartelijk deed lachen en door zijne koddige manieren en antwoorden den hoogen ernst van den Heer G. Sanchez, zijn wijdsprakigen leermeester Filiberto Tupido, goed

het geloof raakt. Laat de Kerk niet de meest mogelijke vrijheid aan de exegeten, aan de geschiedvorschers, aan hen, die alles nagaan en onderzoeken? Voortdurend zien werken het licht, waarin de teerste quaesties op de meest vrijmoedige wijze worden besproken. Rome doet geen afstand van zijn recht, maar oefent het uit met een breedheid van opvatting, welke elk oprecht gemoed tot vertrouwen stemt. En de oplossingen, welke de Kerk voorbereidt, zullen de eendracht herstellen dáár, waar zij sinds lang verbroken was. Wat is de tusschenkomst van Leo XIII in de sociale conflicten anders, dan het teeken voor een beweging, welke het oude Europa moet verjeugdigen! De Paus heeft een beslissenden stoot gegeven aan de democratische beweging. Door het R[illegible] en de Charitas brengt hij de [illegible] zoo ver van het geloof [illegible] tot dat geloof terug. Een verbazingwekkende vrijheid wordt toegestaan aan hen, die vast besloten zijn geen enkel recht te usurpeeren en [illegible] beseffen, dat geduld en volharding worden vereischt, om een moeilijke onderneming tot een goed einde te brengen. Zij eerbiedigen de grenzen, [illegible] mogen overschreden [illegible] zich aan de re[illegible] gesteld en zij genieten [illegible] Zij zijn de echte [illegible] anderen deen, [illegible]

Het Sint-Antoniusgesticht te Scharloo.

V[illegible] het klinken, [illegible] wij hier [illegible] stichting te Scharloo, waarvan het bestaan niet vermoed werdt, ja zelfs de naam bij de bewoners van Pietermaai en Scharloo niet bekend is. En toch het geldt hier een stichting, maar welke men jarenlang verlangend heeft uitgezien en waarvan men meende, dat zij door den tijd gebiedend geëischt werd.

Wanneer men aan het einde van het Waaigat langs de R. K. kerk te Pietermaai den weg neemt, die naar Scharloo leidt, dan ziet men ter linkerzijde een geheel nieuwen bouw verrijzen, bestaande uit verschillende huizen. Het hoofdgebouw bevindt zich in het midden en heeft zijn ingang aan de zijde van Scharloo, waar de sierlijke gevel volkomen past bij de omgeving, in welke hij is geplaatst. Ziedaar het Sint-Antoniusgesticht in de parochie van Pietermaai. Dat hoofdgebouw zal binnenkort de Religieuzen Penitenten Recollecten van de Congregatie der Onbevlekte Ontvangenis te Roosendaal huisvesten, de Eerwaarde Zusters, die reeds meer dan vijftig jaren te Otrabanda werkzaam zijn, een bloeiend pensionaat te Welgelegen besturen en ook met het onderwijs in de buitendistricten zijn belast. Die omringende huizen zijn leer- en bewaarscholen voor meisjes van vermogenden en onvermogenden.

Was reeds sinds jaren in de parochie van Pietermaai gezorgd voor de meisjes uit de arme bevolking van Scharloo en Pietermaai, tot nu toe hadden bijzondere omstandigheden verhinderd, dat de meisjes uit den deftigen en uit den burgerstand van Pietermaai en Scharloo in de gelegenheid waren daar van het onderwijs der Eerwaarde Zusters te genieten. En toch werd dat onderwijs op hoogen prijs gesteld. Zeer vele dames, die thans de Curaçaosche maatschappij tot eer verstrekken en ook op hun beurt huisgezinnen hebben gevormd, hebben in hare schooljaren zich de moeite getroost elken dag den langen weg af te leggen tusschen Scharloo of Pietermaai en Otrabanda om bij de Eerwaarde Zusters aan de Overzijde ter schole te gaan; zij kennen bijgevolg het onderwijs der Religieuzen, zij weten dus bij ondervinding, met wat taet, met wat opoffering van zichzelven de Eerwaarde Zusters zich aan de wetenschappelijke opvoeding der vrouwelijke jeugd wijden. In zichzelven zien zij thans de heerlijke resultaten van den arbeid der Eerwaarde Zusters, geen wonder, dat zij nu ook dat onderwijs voor hare kinderen verlangen. Doch er stond een groote moeilijkheid in den weg om die kinderen door de Eerwaarde Zusters te doen onderwijzen. De Zusterschool van Otrabanda is zoo ver, de zon dikwijls zoo brandend, de regen vaak zoo noodlottig, de gezondheid der kinderen kan dus worden geschaad. Welnu, die moeilijkheid is weggenomen; konden misschien de kinderen niet komen tot haar, de Eerwaarde Zusters zullen komen tot hen en ook die kinderen onderwijzen met dezelfde toegenegenheid, met dezelfde toewijding, maar ook met dezelfde degelijkheid als waarmede zij hunne moeders hebben onderwezen. Zij zullen hen vormen tot beschaafde vrouwen, toegerust met de kennissen, welke hun maatschappelijke positie vereischt, zij zullen gedurende de uren, dat die kinderen bij haar vertoeven, over hen waken met dezelfde bezorgdheid als waarmede het moederoog op hen neerziet.

Of de Eerwaarde Zusters voor deze taak berekend zijn? Deze vraag klinkt als spot. Vraagt het allen, die bij de Zusters te Otrabanda ter schole gingen en zij zullen u verhalen van de groote kundigheden, van de oprechte liefde der Zusters voor hare leerlingen. Zij zullen u spreken van de wijze van omgaan met de kinderen, een wijze, welke zich beter gevoelen laat dan beschrijven en waarvan de Zusters alleen het geheim schijnen te bezitten; iedereen, die bij de Zusters op school ging, zal van haar met lof gewagen.

Wat thans geldt van de school te Otrabanda, kunnen wij met zekerheid voorspellen van de scholen te Scharloo. In het Sint-Antoniusgesticht komen dezelfde Eerwaarde Zusters als te Otrabanda, tenminste met dezelfde hoedanigheden als dezen toegerust, het onderwijs op de burgerscholen zal de vakken van het lager en van het meer uitgebreid lager onderwijs omvatten, terwijl tevens de Spaansche, Engelsche en Fransche taal voor die het verlangen, zal onderwezen worden en ook zal onderricht worden gegeven in de fraaie en nuttige handwerken en in het maken van kunstbloemen. Op de kostelooze scholen voor minvermogenden zal het onderwijs, tot nog toe zoo uitstekend gegeven, hetzelfde blijven. En om al de eischen van goed onderwijs te kunnen voldoen, zullen de onderwijskrachten der Eerwaarde Zusters van Holland uit worden versterkt. Den 2den December zijn per *Prins Willem III* uit Amsterdam acht Eerwaarde Zusters vertrokken om zich hier aan het onderwijs te wijden; zij zullen omstreeks den 2n Januari hier arriveeren.

Ook dient te worden opgemerkt, dat de schoolgebouwen [illegible] opgetrokken, naar de laatste eischen zijn ingericht. Iedere klas is ruim en frisch en zal geen grooter getal leerlingen bevatten dan hetwelk vereenkomstig is met de gezondheidsregelen en met den goeden gang der lessen. De burgerscholen zijn geheel en al afgescheiden van de armenscholen, evenals te Otrabanda hebben de verschillende scholen ook hier afzonderlijke ingangen.

In het vertrouwen dus, dat de verzekeringen niet ijdel zijn geweest, welke hare oud-leerlingen en verschillende familiën van Pietermaai en Scharloo haar deden, van haar te steunen, wanneer zij in die gedeelten der stad scholen zouden oprichten, zullen de Eerwaarde Zusters met het begin van het nieuwe schooljaar in Januari de leer- en bewaarscholen in de parochie van Pietermaai openen voor allen, die van haar onderwijs wenschen gebruik te maken. Wij voor ons, die ons ten zeerste verheugen over deze nieuwe stichting en daarmede de bewoners van Pietermaai en Scharloo gelukwenschen, hopen, dat dit vertrouwen niet beschaamd worde; moge het groote aantal kinderen, die wij hopen, dat de verschillende scholen van Scharloo zullen bezoeken, toonen, dat de arbeid der Eerwaarde Zusters gewaardeerd en de kosten en moeiten, welke zij zich thans getroosten in het belang der vrouwelijke jeugd van Scharloo en Pietermaai, op prijs worden gesteld.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernementbesluiten.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 2 dezer maand No. 811 is aan den Heer H. HAVINK, Directeur-Leeraar bij het openbaar Onderwijs alhier, tot herstel van gezondheid, een jaar verlof naar Nederland verleend.

Kerkelijke berichten.

Morgen den [illegible]den December 's morgens ten negen ure, zal Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS, Titulair Bisschop van Te[illegible] en Apostolisch Vicaris van Curaçao, in de Sint Anna kerk van Otrabanda onder de Pontificale H. Mis, de H. Wijding van het Diakonaat toedienen aan den Eerwaarden Heer A. ELLIS, S[illegible] en student van het Seminarie te Cartagena.

Woensdagavond kwam de Zeer Eerwaarde Heer A. HELLING, Pastoor der Sint Annaparochie te Noord op Aruba met de *[illegible]* *Van Hasselt* hier aan. ZEW. zal een paar weken op Curaçao verblijven.

Havennieuws.

Toen Maandag tegen den avond de *Corazon de Maria* uitzeilde naar Mayaguez, geraakte dit schip ter hoogte van het Waterfort aan den grond. Wegens de overgroote lading ging de *Corazon de Maria* te diep voor die plaats. Na den geheelen nacht gewerkt en van de lading gelost te hebben, slaagde men tegen den morgen erin het schip af te brengen. Het had geen averij bekomen en zette daarom onmiddellijk de reis voort.

In plaats van Vrijdag, zooals de tijdtafel van de *Red D Line* aangeeft, kwam de *Philadelphia* hier reeds Donderdagmorgen binnen.

---

deel uitkomen. Toch hadden in de kleinere voordrachten het meeste succes de beide Jongeheeren E. en M. PLEMACHER in het tweestemmig zangstuk *Las Banderas de Pizarro.*

Wij schreven van hen het vorige jaar, toen hun zang en voordracht in *Despedida de la Virgen del Recuerdo* de aanwezigen onweerstaanbaar meesleepten het volgende: „Twee jongens, blank en blond als engelen van FRA ANGELICO, naderden het midden der estrade; het innemende van hun leeftijd en van hun onschuld werd nog verhoogd door iets „ik weet niet wat" aristocratisch en verfijnds, dat zoo aantrekt en medesleept bij kinderen van goeden huize, en hun weelderig blond haar, dat kort was afgesneden, deed hen gelijken op een page uit de vijftiende eeuw en deed ons denken aan *De zonen van Eduard,* het bekende schilderij van Millais."

Ook thans is er geen overdrijving in dit woord. Is *Las Banderas de Pizarro* uit zijn aard niet zoo geschikt als *Despedida de la Virgen del Recuerdo* om teedere aandoeningen en gevoelens op te wekken, de oprechtheid en reinheid van uitdrukking bij die knapen, het liefelijke en melodieuze hunner engelenstemmen was wel in staat om door te dringen tot onze zielen en ons aandachtig te doen luisteren. Zij voerden ons mede voor den standaard van Pizarro, zij deden ons deelen in het geen zij bij het aanschouwen van dat vaandel gevoelden.

Hadden wij reeds veel genoten, nog meer bevrediging was aan ons kunstgevoel bereid in het drama: *El Choque de dos Estrellas, ó sea, El Triunfo de la Libertad.* Zonder de bekende bescheidenheid der bestuurders van het Colegio geweld te willen aandoen, herhalen wij hier, wat wij reeds vroeger mededeelden, dat dit drama in vier bedrijven door een lid der Directie werd samengesteld; wij veroorlooven ons ook er op te wijzen, hoe de historische waarheid in dit drama niet werd verkracht of dienstbaar gemaakt aan de phantasie van den dramaticus, maar getrouw werd uitgedrukt in de woorden en voor zoover mogelijk ook in de kleeding der verbeeldende personen, doch vooral werd bewaard in de banier, die men aanschouwde en welke zelfs in de onderdeelen overeenkwam met den veroverden standaard van Pizarro te Caracas. Het historische woord van ANTONIO JOSÉ DE SUCRE na de vrijmaking van Amerika, dat hier werd herhaald en waarmede het drama sloot: *Vamos, amigos, ahora á libertar á Cuba, Komt, vrienden, gaan wij Cuba bevrijden,* was wel teekenend in dezen tijd, nu de Cubaansche quæstie de gemoederen in spanning houdt; jammer evenwel, dat Venezuela thans geen mannen als DE SUCRE meer voortbrengt.

Een dapper en edelmoedig man, een voorzichtig en bekwaam krijgsoverste toch was ANTONIO JOSÉ DE SUCRE, Generalisimo del Ejército Libertador, die niet wreed was in zijne overwinningen, maar vergevingsgezind en medelijdend jegens zijne vijanden. Zien wij hem gloeien van vrijheidsliefde, te meer als hij de verdrukking van zijn volk aanschouwt, wanneer door het krijgsgeluk de onderdrukkers in zijn macht zijn gevallen, leent hij het oor niet aan de wraakzuchtige plannen van een zijner bevelhebbers, maar luistert met welgevallen naar het kalme en verzoenende woord van den maarschalk CÓRDOBA, die goedertierenheid inroept voor de overwonnelingen. Het karakter van DE SUCRE, zooals wij het geschetst hebben, begreep de Heer JOSÉ DE J. PÉREZ; daarom was zijn spel natuurlijk en juist en vonden wij daarin niets geaffecteerds zooals gewoonlijk bij hen, die zich in hunne rol niet hebben ingedacht.

Hetzelfde kunnen wij ook zeggen van het spel der Heeren JOSÉ O. AGUILERA, die El Conde JOSÉ DE LASERNA, Virrey del Perú, voorstelde. Men zal misschien beweren, dat er iets mats lag in het optreden van den onderkoning van Peru; wij echter zouden dit juist als een verdienste van zijn spel hem aangerekend willen zien. Moest na jarenlange onderdrukking en uitzuiging van het Peruaansche volk het geweten der Spanjaarden niet ontwaken, nu men stond voor den beslissenden slag, had de weelde en verfijning van zeden, waaraan de Spanjaarden zich in Zuid-Amerika overgaven hun moed niet verzwakt, hun kracht niet uitgeput? Het was dus geen wonder, dat moedeloosheid sprak uit hun raadslag en zij zich als bewust waren van den naderenden ondergang.

Fijngevoeld, treffend, ja aandoenlijk teeder was de ontmoeting der twee broeders, JOSÉ O[illegible], Officier bij het Spaansche, en JULIO O[illegible], Officier bij het Bevrijdingsleger. Wat zien wij beiden bezield door [illegible] broederliefde, doch ook standvastig door het gevoel van plicht, of schoon ook de stem der natuur luid sprak en de strijd inwendig hevig bruischte! Wat was het in dat oogenblik juist begrepen, dat de eene broeder den anderen herinnerde aan beider moeder in den Hemel.

JOSÉ. — Maar veronderstel, dat wij in den strijd tegenover elkander komen te staan, wat dan? Zal ik dan moeds genoeg hebben om mijn plicht te doen en zult gij uwe hand durven opheffen tegen uwen ouderen broeder, die u bemint met al de liefde, die onze gestorven moeder mij heeft achtergelaten?

JULIO. — O, mijn broeder, gij foltert mij.... Zwijg van onze onvergetelijke moeder, die ons op haar sterfbed zoo zeer de eensgezindheid heeft aanbevolen. Zij legde uwe hand in de mijnen en zeidde: O, mijne kinderen, als ik wist, dat gij ooit met elkander in oneenigheid zoudt leven, o ik stierf dan niet gerust.

JOSÉ. — O ja, ik herinner het mij als de dag van gisteren en ach, nu ziet ze ons van uit den Hemel met uitgetogen zwaarden tegenover elkander staan, gereed om elkander ......

JULIO. — O neen, o neen, zalige moeder in den Hemel. 't Is mijne schuld niet! Ik kan niet anders; ik mag niet anders!

Ziet, bij zulke tooneelen is men niet klein, wanneer wellicht een traan opwelt in het oog; veeleer bewijst die traan, dat er nog rein en onbesmet gevoel woont in onze harten en het uitstekend spel der verbeeldende personen dat gevoel heeft weten op te wekken uit de sluimering, die het misschien was ingegaan.

Deze vervroegde komst zou veroorzaakt zijn door de vele lading, welke hier moest worden ingenomen. Of deze verandering in den vertrekdag van La Guaira en Pto. Cabello met genoegen vernomen is door reizigers, die van Caracas en andere steden in het binnenland van Venezuela in beide havenplaatsen kwamen, durven wij betwijfelen, daar zij nu in hunne reisplannen bedrogen zijn uitgekomen.

* * *

· Heden verliet Hr. Ms. *Alkmaar* onze haven en vertrok voor eenigen tijd naar zee.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Jose F. Fuemayor y familia Ylario Specht, Manuela Penso, Adela Mesgel, Eva de vijld de Grunines, Graciela Morales, Julia P. de Pinedo y fam., Ednardo Sardaña Guatire, Nicolina Lobo, Carlos B. Mas, Klemencia Hlans, J. I. Vargas Vila, José Antonio Martines, Anita R. Leonee, Morris Penso, Henriqueta, Reijes, Isaac Rodriguez, Soeurs de Charité (aang.)

Niet voor bestelling vatbaar een ongefrankeerd drukwerk geadresseerd aan Correa Hermanos & Co.

Onderwijs.

Gevolg gevend aan de beleefde uitnoodiging van de Hoofden der R. K. Scholen voor onvermogenden, woonden wij Maandagmorgen bij het jaarlijksch examen en de prijsuitdeeling van de Sint-Jozefsschool te Pietermaai, en Dinsdagmorgen eveneens het jaarlijksch examen en de prijsuitdeeling van de Sint-Vincentiusschool te Otrabanda.

Beide scholen waren eenvoudig doch keurig versierd. De blijde gezichten der jongens spraken van tevredenheid, toen Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS, de Commissie voor R. K. Scholen en eenige genoodigden binnentraden om getuigen te zijn van hunne vorderingen. En waarlijk, die vorderingen waren groot. Daar werd gelezen, vertaald, gerekend, gereisd geheel Europa en Amerika door, gezongen dat het een lust was en wij meermalen verbaasd stonden over de juiste antwoorden der jongens: vooral de kennis der taalregels van het Hollandsch en de vlugheid in het rekenen trok onze aandacht. Toen dit alles zoo ruim twee uren had geduurd, volgde de prijsuitdeeling en men had eens moeten zien, hoe de grootere jongens blij waren met hunne boeken, platen en schrijfgereedschappen, de kleinere met hun blaasinstrumenten en andere snuisterijen.

Het was een gelukkige dag voor de arme Curaçaosche jeugd, maar ook een dag van de grootste voldoening voor de Eerwaarde Fraters en hunne medehelpers, die wederom een geheel jaar hunne krachten niet hebben gespaard, maar alle moeite hebben aangewend om de arme jongens van Curaçao, bij voorkeur hunne jongens, te ontwikkelen en te beschaven.

Wij zouden, medegesleept door het vele schoone, dat wij boven beschreven, bijna vergeten te zeggen, dat de eigenlijke prijsuitdeeling plaats had in twee gedeelten naar gelang de leerlingen verdeeld zijn in Spaansche en Engelsche overeenkomstig de taal, die zij in het Colegio spreken. De prijzen, degelijke en nuttige werken in verschillende talen en velen daarvan in keurigen band werden onder de toejuichingen der aanwezigen uitgereikt door Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS en den Hoogedel Gestrengen Heer Mr. C. A. H. BARGE.

In aansluiting met het drama kwam bij het scheiden de apotheose van LA LIBERTAD ons nog verrassen. Schitterend van licht, omgeven met het heerlijk groen van maagdelijke palmen, stond daar het beeld der Vrijheid met de lichtende ster van ontwikkeling en beschaving. Wij, kalme Hollanders, wier hart niet zoo snel slaat als dat der zuidelijke volkeren, wanneer de naam der nooit volprezen Vrijheid wordt genoemd, hoe zou het mogelijk zijn geweest, dat wij koud en ongevoelig bleven toen hier de Vrijheid werd lofgezongen, hoe konden wij nalaten in te stemmen met het Venezuelaansche volkslied, het Vrijheidslied bij uitnemendheid, toen het vol gloed en kracht opsteeg uit de borst van zoovele begeesterde Venezuelanen!

Een woord van hartelijken en oprechten dank, door den Hoogedel Gestrengen Heer Gouverneur gesproken tot den Zeer Eerwaarden Heer Directeur van het Colegio, ook een woord van aanmoediging tot de leerlingen, sloot de plechtige vergadering van dezen heerlijken avond. Maar de klanken van dit woord overstemden in ons hart den juichtoon niet, dien wij, indien de statige ernst van het oogenblik ons niet hadde weerhouden, luid zouden hebben aangeheven ter eere van het Colegio „Santo Tomás", ter eere van den Godsdienst. Ja ook ter eere van den Godsdienst! Zoo dikwijls rustte ons oog gisterenavond op het woord, dat geschreven staat op het voetstuk, waarop de Maagd rust, die de wetenschap verpersoonlijkt: *Religio sapientiae erudit sectatorem, De Godsdienst onderwijst den volgeling der wijsheid.* Zouden ooit de leerlingen van „Santo Tomás" zoo veel onvervalscht rein kunstgenot hebben kunnen schenken, indien de Godsdienst hun wetenschap niet had veredeld, hunne kennissen niet had geadeld tot de kennissen van den Christen! Zouden ooit de leeraren van „Santo Tomás" de jongelingen, die aan hunne leiding zijn toevertrouwd, hebben kunnen voeren tot den trap van ontwikkeling en beschaving, dien zij thans hebben bereikt, indien de Godsdienst niet had gewoond in hunne harten en hun moed en kracht gegeven had om de duizenden moeilijkheden, welke zich voordoen bij de opvoeding, standvastig en overwinnend tegen te treden! *Religio sapientiae erudit sectatorem*: in het Colegio „Santo Tomás" woont de Godsdienst, maar ook de Wijsheid, niet die ten verderve, maar die tot God leidt, de Wijsheid, die het Colegio „Santo Tomás" doet zijn de roem van Curaçao in de naburige landen, het heil van Venezuela in het geslacht, dat opkomt en door het Colegio „Santo Tomás" gevormd wordt.

* * *

Een almanak.

De Heeren LEON V. LEYBA & Co., Agenten alhier van de Brandwaarborgmaatschappij *Royal Insurance Company*, die te Edinburgh gesticht thans reeds meer dan veertig jaar bestaat, hebben ons deze week een exemplaar toegezonden van den almanak voor 1898, welke door genoemde maatschappij is uitgegeven. In oprechten dank ontvingen wij dezen almanak, die sierlijk is uitgevoerd in kleurendruk en door de duidelijkheid van zijn letter volkomen beantwoordt aan zijn doel.

Een reclame.

Een zeer aardige wijze van reclame-maken heeft dezer dagen de Heer H. JESURUN in praktijk gebracht. Per post ontving men een papier, dat gevouwen en goed gesloten tusschen de vouwen verschillende woorden te lezen gaf, welke wel in staat waren om de nieuwsgierigheid op te wekken. Wanneer men op het punt stond om na een paar malen de vouwen opengelegd te hebben, het papier weg te werpen, daar de nieuwsgierigheid zoo lang beproefd werd, kwam eindelijk de circulaire te voorschijn, waarin de Heer JESURUN zich tot het laten vervaardigen van crayon portretten aanbiedt, welke door hem met of zonder lijst tegen matigen prijs worden afgeleverd.

Politiezaken.

Zijn wij wel ingelicht, dan heeft men van hoogerhand den druk verboden van vlaggetjes met beleedigende en schandelijke opschriften, zooals in de laatste dagen overal verkocht werden. Hiermede is zeker een goed werk verricht in het belang der openbare zedelijkheid en wij hopen, dat op dezen weg zal worden voortgegaan vooral met betrekking tot de onzedelijke dansen, waarvan men den tijd weer met schrik ziet naderen. Hierin moge Curaçao het voorbeeld volgen van Bonaire, waar eenigen tijd geleden, gelijk men ons mededeelde, de Weledel Gestrenge Heer Gezaghebber, toen ZEG. vernam, dat zulk een dans werd uitgevoerd, dezen op staanden voet liet verbieden.

Venezuela.

— De vorige maand werd te Trinidad een samenkomst gehouden om te beraadslagen over de afschaffing van de 30% invoerrechten, welke Venezuela van de goederen uit de Antillen heft. Deze week nu is de heer HAGGARD, Engelsch zaakgelastigde, die door het Britsche Kabinet werd uitgezonden, te Caracas aangekomen en als zoodanig erkend: men mag dus spoedig een vergelijk in deze zaak verwachten.

— Ook staat Venezuela weder in goede verstandhouding met Frankrijk en Engeland. Met de laatste Engelsch boot is Generaal PIETRI als gevolmachtigd minister naar Londen vertrokken om de diplomatieke betrekkingen met Engeland te herstellen. Vandaar zal hij naar Parijs gaan om ook met Frankrijk de betrekkingen weder aan te knoopen.

Haiti.

In het begin dezer week kwam hier het bericht aan, dat voor Port-au-Prince een Duitsch eskader was aangekomen om kracht bij te zetten aan de eischen van den Duitschen Consul en om een ultimatum te overhandigen. Het corps diplomatique te Port-au-Prince moet zich tot den Kommandant van het eskader begeven hebben om te protesteeren tegen een eventueel bombardement.

BUITENLAND.

Oostenrijk. — In het Huis van Afgevaardigden is het der oppositie werkelijk gelukt het record van tumult nog te slaan en is men nu zelfs handgemeen geraakt. De zitting begon met eene toespraak van den tijdelijken Voorzitter Abrahamovics, een Armeniër van afkomst (wat hem gedurende het debat nu en dan werd verweten), waarin deze verklaarde, dat het bureau zal voortgaan met het reglement van orde toe te passen gelijk vroeger, zonder zich vrees te laten aanjagen, overtuigd dat het hiermede handelt in het belang des volks en van de grondwet. Hierop is, nadat niet minder dan vijf stemmingen daarover hadden plaats gevonden, de openbare zitting geschorst, teneinde in geheime zitting de notulen der vorige vergadering te onderzoeken en goed te keuren. Bij de hervatting der openbare zitting besloot de Kamer met groote meerderheid de zitting geheel en uitsluitend te wijden aan de beraadslaging over de voorloopige verlenging voor een jaar van het Vergelijk („Ausgleich") met Hongarije. Eer dit besluit evenwel bij stemming werd verkregen, was door de Linkerzijde weer zulk een oorverdoovend geweld gemaakt — een geliefd middel is de kleppen der lessenaars te laten neervallen zoodat het overweging zou verdienen deze tijdelijk te doen vastschroeven! — dat men elkander nauwelijks verstaan kon en de zitting weer voor een tijd moest geschorst worden. Toen deze nu andermaal was hervat, kreeg Dr. Lueger, burgemeester van Weenen en bekend om zijn anti-semitische gevoelens, het woord, wat voor de Duitsch-liberale fractie Schönerer het sein was hem met allerlei beleedigende uitroepen te onderbreken, waarop Lueger het antwoord niet schuldig bleef. Toen het wat kalmer was geworden, kon men Lueger hooren zeggen, dat eerlijke Duitschers niets gemeen hadden met kwâjongens als de leden der fractie Schönerer, die men eigenlijk in een gezicht moest opkooien. Met het oog op het publiek stelde hij voor over te gaan in geheime zitting. De waarnemende Voorzitter evenwel verklaarde dit voorstel niet in stemming te mogen brengen, wijl de Kamer eenmaal besloten had in openbare zitting het debat over het Vergelijk voort te zetten: maar toen Lueger toen verder trachtte te spreken begonnen de oppositie-leden hardop telegrammen en couranten-artikelen voor te lezen, zoodat het onmogelijk was zich verstaanbaar te maken. Dat duurde zoo tot half-11 uur 's avonds. Toen kon Lueger zich weêr verstaanbaar maken en eene rede houden, waarin hij het Vergelijk bestreed, de fractie Schönerer voor vaderlandverraders uitmaakte en haren leider voor een schelm. In Pruisen, voegde hij er bij, zou men men dergelijke onbeschaamde rekels wel andere maatregelen nemen. Terugkeerend tot het Vergelijk, zeide Lueger, dat hij er niet tegen was, mits op billijke grondslagen. Een en ander was natuurlijk geen olie op de golven. Veeleer vernaît zich het tumult nu tot een orkaan van rumoer, dat hooren en zien deed vergaan en waarbij de bij den aanvang vermelde handtastelijke tooneelen plaats vonden. De tooneelen van rumoer en geweld, in deze zitting afgespeeld, de scheldwoorden [illegible] naar het hoofd wierp, tarten iedere beschrijving [illegible]. Men heeft geschreeuwd, gezongen, gefloten, gegild, gebruld, — en op het laatst ook gevochten. Men heeft elkander voor schavuiten, schurken en schelmen, voor [illegible] en hansworsten, voor schooiers en [illegible], om van erger niet te spreken, uitgescholden. En dit alles in eene zitting, terwijl op de tribune o. a. waren gezeten de bekende [illegible] de bekende Amerikaansche [illegible] Mark Twain, die [illegible] zijne kennis der Duitsche taal [illegible], waarover hij onlangs in Concordia zoo geestig [illegible]. Er is sprake van, dat, bij verdere obstructie, de verlenging van het Vergelijk zal geschieden bij Keizerlijk besluit, waartoe Z. M. [illegible] der Grondwet het recht heeft.

EMULSION DE SCOTT

Pisco, Febrero [illegible] de 189[illegible].

Señores Scott y Bowne, Nueva York.

El infrascrito certifica que [illegible] magnificos resultados la Emulsion de Scott en la Bronquitis, Raquitismo y Enfermedades Escrofulosas, recomendándola de preferencia por su [illegible] gusto y por ser más asimilable que las demás preparaciones conocidas de su [illegible].

Soy de Uds. Atto. S. S.

Doctor Francisco Vasquez Solis.

Médico Titular de la Provincia de Chincha.

ADVERTENTIEN.

N. WOUTERLOOD PJz

te LEIDEN.

FABRIKANT VAN

Verduurzaamde Levensmiddelen.

Gedeponeerd

Fabrieksmerk

NB. Nevensstaand merk komt voor op de bodems of deksels der blikken, op de etiketten en verpakkingen.

Uit de hand te koop

Het aan den Rooden Weg gelegen groot heerenhuis, met regenbakken en bijgebouwen.

Voor informaties wende men zich tot

J. FORBES SCHOTBORGH

het geloof raakt. Laat de Kerk niet de meest mogelijke vrijheid aan de exegeten, aan de geschiedvorschers, aan hen, die alles nagaan en onderzoeken? Voortdurend zien werken het licht, waarin de teerste quaesties op de meest vrijmoedige wijze worden besproken. Rome doet geen afstand van zijn recht, maar oefent het uit met een breedheid van opvatting, welke elk oprecht gemoed tot vertrouwen stemt. En de oplossingen, welke de Kerk voorbereidt, zullen de eendracht herstellen daar, waar zij sinds lang verbroken was. Wat is de tusschenkomst van Leo XIII in de sociale conflicten anders, dan het teeken voor een beweging, welke het oude Europa moet verjeugdigen! De Paus heeft een beslissenden stoot gegeven aan de democratische beweging. Door het Recht en de Charitas brengt hij de [illegible] zoo ver van het geloof was afg[illegible], tot dat geloof terug. Een verbazingwekkende vrijheid wordt toegestaan aan hen, die vast besloten zijn geen enkel recht te usurpeeren en die beseffen, dat geduld en volharding worden vereischt, om een moeilijke onderneming tot een goed einde te brengen. Zij eerbiedigen de grenzen, welke niet mogen overschreden worden, [illegible] zich aan de regels [illegible] en zij genieten een [illegible] Zij zijn de echte [illegible] Wat de anderen deden, [illegible]

Het Sint-Antoniusgesticht te Scharloo.

Vreemd moge het klinken, dat wij hier [illegible] over een stichting te Scharloo, waarvan het bestaan niet vermoed wordt, ja zelfs de naam bij de bewoners van Pietermaai en Scharloo niet bekend is. En toch, het geldt hier een stichting, naar welke men jarenlang verlangend heeft uitgezien en waarvan men meende, dat zij door den tijd gebiedend geëischt werd.

Wanneer men aan het einde van het Waaigat langs de R. K. kerk te Pietermaai den weg neemt, die naar Scharloo leidt, dan ziet men ter linkerzijde een geheel nieuwen bouw verrijzen, bestaande uit verschillende huizen. Het hoofdgebouw bevindt zich in het midden en heeft zijn ingang aan de zijde van Scharloo, waar de sierlijke gevel volkomen past bij de omgeving, in welke hij is geplaatst. Ziedaar het Sint-Antoniusgesticht in de parochie van Pietermaai. Dat hoofdgebouw zal binnenkort de Religieuzen Penitenten Recollecten van de Congregatie der Onbevlekte Ontvangenis te Roosendaal huisvesten, de Eerwaarde Zusters, die reeds meer dan vijftig jaren te Otrabanda werkzaam zijn, een bloeiend pensionaat te Welgelegen besturen en ook met het onderwijs in de buitendistricten zijn belast. Die omringende huizen zijn leer- en bewaarscholen voor meisjes van vermogenden en onvermogenden.

Was reeds sinds jaren in de parochie van Pietermaai gezorgd voor de meisjes uit de arme bevolking van Scharloo en Pietermaai, tot nu toe hadden bijzondere omstandigheden verhinderd, dat de meisjes uit den deftigen en uit den burgerstand van Pietermaai en Scharloo in de gelegenheid waren daar van het onderwijs der Eerwaarde Zusters te genieten. En toch werd dat onderwijs op hoogen prijs gesteld. Zeer vele dames, die thans de Curaçaosche maatschappij tot eer verstrekken en ook op hun beurt huisgezinnen hebben gevormd, hebben in hare schooljaren zich de moeite getroost elken dag den langen weg af te leggen tusschen Scharloo of Pietermaai en Otrabanda om bij de Eerwaarde Zusters aan de Overzijde ter schole te gaan; zij kennen bijgevolg het onderwijs der Religieuzen, zij weten dus bij ondervinding, met wat taet, met wat opoffering van zichzelven de Eerwaarde Zusters zich aan de wetenschappelijke opvoeding der vrouwelijke jeugd wijden. In zichzelven zien zij thans de heerlijke resultaten van den arbeid der Eerwaarde Zusters, geen wonder, dat zij nu ook dat onderwijs voor hare kinderen verlangen. Doch er stond een groote moeilijkheid in den weg om die kinderen door de Eerwaarde Zusters te doen onderwijzen. De Zusterschool van Otrabanda is zoo ver, de zon dikwijls zoo brandend, de regen vaak zoo noodlottig, de gezondheid der kinderen kan dus worden geschaad. Welnu, die moeilijkheid is weggenomen; konden misschien de kinderen niet komen tot haar, de Eerwaarde Zusters zullen komen tot hen en ook die kinderen onderwijzen met dezelfde toegenegenheid, met dezelfde toewijding, maar ook met dezelfde degelijkheid als waarmede zij hunne moeders hebben onderwezen. Zij zullen hen vormen tot beschaafde vrouwen, toegerust met de kennissen, welke hun maatschappelijke positie vereischt, zij zullen gedurende de uren, dat die kinderen bij haar vertoeven, over hen waken met dezelfde bezorgdheid als waarmede het moederoog op hen neerziet.

Of de Eerwaarde Zusters voor deze taak berekend zijn? Deze vraag klinkt als spot. Vraagt het allen, die bij de Zusters te Otrabanda ter schole gingen en zij zullen u verhalen van de groote kundigheden, van de oprechte liefde der Zusters voor hare leerlingen. Zij zullen u spreken van de wijze van omgaan met de kinderen, een wijze, welke zich beter gevoelen laat dan beschrijven en waarvan de Zusters alleen het geheim schijnen te bezitten; iedereen, die bij de Zusters op school ging, zal van haar met lof gewagen.

Wat thans geldt van de school te Otrabanda, kunnen wij met zekerheid voorspellen van de scholen te Scharloo. In het Sint-Antoniusgesticht komen dezelfde Eerwaarde Zusters als te Otrabanda, tenminste met dezelfde hoedanigheden als dezen toegerust. het onderwijs op de burgerscholen zal de vakken van het lager en van het meer uitgebreid lager onderwijs omvatten, terwijl tevens de Spaansche, Engelsche en Fransche taal voor die het verlangen, zal onderwezen worden en ook zal onderricht worden gegeven in de fraaie en nuttige handwerken en in het maken van kunstbloemen. Op de kostelooze scholen voor minvermogenden zal het onderwijs, tot nog toe zoo uitstekend gegeven, hetzelfde blijven. En om al de eischen van goed onderwijs te kunnen voldoen, zullen de onderwijskrachten der Eerwaarde Zusters van Holland uit worden versterkt. Den 2den December zijn per *Prins Willem III* uit Amsterdam acht Eerwaarde Zusters vertrokken om zich hier aan het onderwijs te wijden; zij zullen omstreeks den 2n Januari hier arriveeren.

Ook dient te worden opgemerkt, dat de schoolgebouwen allen nieuw opgetrokken, naar de laatste eischen zijn ingericht. Iedere klas is ruim en frisch en zal geen grooter getal leerlingen bevatten dan hetwelk vereenkomstig is met de gezondheidsregelen en met den goeden gang der lessen. De burgerscholen zijn geheel en al afgescheiden van de armenscholen, evenals te Otrabanda hebben de verschillende scholen ook hier afzonderlijke ingangen.

In het vertrouwen dus, dat de verzekeringen niet ijdel zijn geweest, welke hare oud-leerlingen en verschillende familiën van Pietermaai en Scharloo haar deden, van haar te steunen, wanneer zij in die gedeelten der stad scholen zouden oprichten, zullen de Eerwaarde Zusters met het begin van het nieuwe schooljaar in Januari de leer- en bewaarscholen in de parochie van Pietermaai openen voor allen, die van haar onderwijs wenschen gebruik te maken. Wij voor ons, die ons ten zeerste verheugen over deze nieuwe stichting en daarmede de bewoners van Pietermaai en Scharloo gelukwenschen, hopen, dat dit vertrouwen niet beschaamd worde; moge het groote aantal kinderen, die wij hopen, dat de verschillende scholen van Scharloo zullen bezoeken, toonen, dat de arbeid der Eerwaarde Zusters gewaardeerd en de kosten en moeiten, welke zij zich thans getroosten in het belang der vrouwelijke jeugd van Scharloo en Pietermaai, op prijs worden gesteld.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernementbesluiten.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 2 dezer maand No. 811 is aan den Heer H. Havink, Directeur-Leeraar bij het openbaar Onderwijs alhier, tot herstel van gezondheid, een jaar verlof naar Nederland verleend.

Kerkelijke berichten.

Morgen den [illegible]den December 's morgens ten negen ure, zal Z. D. H. Mgr. J. J. A. Van Baars, Titulair Bisschop van Teuchira en Apostolisch Vicaris van Curaçao, in de Sint Annakerk van Otrabanda onder de Pontificale H. Mis de H. Wijding van het Diakonaat toedienen aan den Eerwaarden Heer A. Ellis, Subdiaken en student van het Seminarie te Cartagena.

Woensdagavond kwam de Zeer Eerwaarde Heer A. Helling, Pastoor der Sint Annaparochie te Noord op Aruba met de *Gouverneur Van Heeckt* hier aan. ZEW. zal een paar weken op ons eiland vertoeven.

Havennieuws.

Toen Maandag tegen den avond de *Corazon de Maria* uitzeilde naar Mayaguez, geraakte dit schip ter hoogte van het Waterfort aan den grond. Wegens de overgroote lading ging de *Corazon de Maria* te diep voor die plaats. Na den geheelen nacht gewerkt en van de lading gelost te hebben, slaagde men tegen den morgen erin het schip af te brengen. Het had geen averij bekomen en zette daarom onmiddellijk de reis voort.

In plaats van Vrijdag, zooals de tijdtafel van de *Red D Line* aangeeft, kwam de *Philadelphia* hier reeds Donderdagmorgen binnen.

---

deed uitkomen. Toch hadden in de kleinere voordrachten het meeste succes de beide Jongeheeren E. en M. Plumacher in het tweestemmig zangstuk *Las Banderas de Pizarro*.

Wij schreven van hen het vorige jaar, toen hun zang en voordracht in *Despedida de la Virgen del Recuerdo* de aanwezigen onweerstaanbaar meesleepten het volgende: „Twee jongens, blank en blond als engelen van Fra Angelico, naderden het midden der estrade; het innemende van hun leeftijd en van hun onschuld werd nog verhoogd door iets „ik weet niet wat" aristocratisch en verfijnds, dat zoo aantrekt en medesleept bij kinderen van goeden huize, en hun weelderig blond haar, dat kort was afgesneden, deed hen gelijken op een pagie uit de vijftiende eeuw en deed ons denken aan *De zonen van Eduard*, het bekende schilderij van Millais."

Ook thans is er geen overdrijving in dit woord. Is *Las Banderas de Pizarro* uit zijn aard niet zoo geschikt als *Despedida de la Virgen del Recuerdo* om teedere aandoeningen en gevoelens op te wekken, de oprechtheid en reinheid van uitdrukking bij de knapen, het lieflijke en melodieuze hunner engelenstemmen was wel in staat om door te dringen tot onze zielen en ons aandachtig te doen luisteren. Zij voerden ons mede voor den standaard van Pizarro, zij deden ons deelen in hetgeen zij bij het aanschouwen van dat vaandel gevoelden.

Hadden wij reeds veel genoten, nog meer bevrediging was aan ons kunstgevoel bereid in het drama: *El Choque de dos Estrellas, ó sea, El Triunfo de la Libertad*. Zonder de bekende bescheidenheid der bestuurders van het Colegio geweld te willen aandoen, herhalen wij hier, wat wij reeds vroeger mededeelden, dat dit drama in vier bedrijven door een lid der Directie werd samengesteld; wij veroorlooven ons ook er op te wijzen, hoe de historische waarheid in dit drama niet werd verkracht of dienstbaar gemaakt aan de phantasie van den dramaticus, maar getrouw werd uitgedrukt in de woorden en voor zoover mogelijk ook in de kleeding der verbeeldende personen, doch vooral werd bewaard in de banier, die men aanschouwde en welke zelfs in de onderdeelen overeenkwam met den veroverden standaard van Pizarro te Caracas. Het historische woord van Antonio José de Sucre na de vrijmaking van Amerika, dat hier werd herhaald en waarmede het drama sloot: *Vamos, amigos, ahora á libertar á Cuba, Komt, vrienden, gaan wij Cuba bevrijden*, was wel teekenend in dezen tijd, nu de Cubaansche quæstie de gemoederen in spanning houdt; jammer evenwel, dat Venezuela thans geen mannen als de Sucre meer voortbrengt.

Een dapper en edelmoedig man, een voorzichtig en bekwaam krijgsoverste toch was Antonio José de Sucre, Generalisimo del Ejército Libertador, die niet wreed was in zijne overwinningen, maar vergevingsgezind en medelijdend jegens zijne vijanden. Zien wij hem gloeien van vrijheidsliefde, te meer als hij de verdrukking van zijn volk aanschouwt, wanneer door het krijgsgeluk de onderdrukkers in zijn macht zijn gevallen, leent hij het oor niet aan de wraakzuchtige plannen van een zijner bevelhebbers, maar luistert met welgevallen naar het kalme en verzoenende woord van den maarschalk Córdoba, die goedertierenheid inroept voor de overwonnelingen. Het karakter van de Sucre, zooals wij het geschetst hebben, begreep de Heer José de J. Pérez; daarom was zijn spel natuurlijk en juist en vonden wij daarin niets geaffecteerds zooals gewoonlijk bij hen, die zich in hunne rol niet hebben ingedacht.

Hetzelfde kunnen wij ook zeggen van het spel der Heeren José O. Aguilera, die El Conde José de Laserna, Virrey del Perú, voorstelde. Men zal misschien beweren, dat er iets mats lag in het optreden van den onderkoning van Peru; wij echter zouden dit juist als een verdienste van zijn spel hem aangerekend willen zien. Moest na jarenlange onderdrukking en uitzuiging van het Peruaansche volk het geweten der Spanjaarden niet ontwaken, nu men stond voor den beslissenden slag, had de weelde en verfijning van zeden, waaraan de Spanjaarden zich in Zuid-Amerika overgaven hun moed niet verzwakt, hun kracht niet uitgeput? Het was dus geen wonder, dat moedeloosheid sprak uit hun raadslag en zij zich als bewust waren van den naderenden ondergang.

Fijngevoeld, treffend, ja aandoenlijk teeder was de ontmoeting der twee broeders José O[illegible], Officier bij het Spaansche, en Jesus O[illegible], Officier bij het Bevrijdingsleger. Wat zien wij beiden bezield door oprechte broederliefde, doch ook standvastig door het gevoel van plicht, ofschoon de stem der natuur luid sprak en de strijd inwendig hevig bruischte! Wat was het in dat oogenblik juist begrepen, dat de eene broeder den anderen herinnerde aan beider moeder in den Hemel.

José. — Maar veronderstel, dat wij in den strijd tegenover elkander komen te staan, wat dan? Zal ik dan moeds genoeg hebben om mijn plicht te doen en zult gij uwe hand durven opheffen tegen uwen ouderen broeder, die u bemint met al de liefde, die onze gestorven moeder mij heeft achtergelaten?

Julio. — O, mijn broeder, gij folteert mij. Zwijg van onze onvergetelijke moeder, die ons op haar sterfbed zoo zeer de eensgezindheid heeft aanbevolen. Zij legde uwe hand in de mijnen en zeidde: O, mijne kinderen, als ik wist, dat gij ooit met elkander in oneenigheid zoudt leven, o ik stierf dan niet gerust.

José. — O ja, ik herinner het mij als de dag van gisteren en ach! nu ziet ze ons van uit den Hemel met uitgetogen zwaarden tegenover elkander staan, gereed om elkander ......

Julio. — O neen, o neen, zalige moeder in den Hemel, 't is mijne schuld niet! Ik kan niet anders; ik mag niet anders.

Ziet, bij zulke tooneelen is men niet klein, wanneer wellicht een traan opwelt in het oog; veeleer bewijst die traan, dat er nog rein en onbesmet gevoel woont in onze harten en het uitstekend spel der verbeeldende personen dat gevoel heeft weten op te wekken uit de sluimering, die het misschien was ingegaan.

Deze vervroegde komst zou veroorzaakt zijn door de vele lading, welke hier moest worden ingenomen. Of deze verandering in den vertrekdag van La Guaira en Pto. Cabello met genoegen vernomen is door reizigers, die van Curacas en andere steden in het binnenland van Venezuela in beide havenplaatsen kwamen, durven wij betwijfelen, daar zij nu in hunne reisplannen bedrogen zijn uitgekomen.

* *

Heden verliet Hr. Ms. *Alkmaar* onze haven en vertrok voor eenigen tijd naar zee.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Jose F. Fuemayor y familia Ylario Specht, Manuela Penso, Adela Messgel, Eva de vijld de Grunines, Graciela Morales, Julia P. de Pinedo y fam:, Ednardo Sardaña Guatire, Nicolina Lobo, Carlos B. Mas, Klemencia Hlans, J. I. Vargas Vila, José Antonio Martines, Anita R. Leonce, Morris Penso, Honriqueta, Reijes, Isaac Rodriguez, Soeurs de Charité (aang.)

Niet voor bestelling vatbaar een ongefrankeerd drukwerk geadresseerd aan Correa Hermanos & Co.

Onderwijs.

Gevolg gevend aan de beleefde uitnoodiging van de Hoofden der R. K. Scholen voor onvermogenden, woonden wij Maandagmorgen bij het jaarlijksch examen en de prijsuitdeeling van de Sint-Jozefsschool te Pietermaai, en Dinsdagmorgen eveneens het jaarlijksch examen en de prijsuitdeeling van de Sint-Vincentiusschool te Otrabanda.

Beide scholen waren eenvoudig doch keurig versierd. De blijde gezichten der jongens spraken van tevredenheid, toen Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS, de Commissie voor R. K. Scholen en eenige genoodigden binnentraden om getuigen te zijn van hunne vorderingen. En waarlijk, die vorderingen waren groot. Daar werd gelezen, vertaald, gerekend, gereisd geheel Europa en Amerika door, gezongen dat het een lust was en wij meermalen verbaasd stonden over de juiste antwoorden der jongens; vooral de kennis der taalregels van het Hollandsch en de vlugheid in het rekenen trok onze aandacht. Toen dit alles zoo ruim twee uren had geduurd, volgde de prijsuitdeeling en men had eens moeten zien, hoe de grootere jongens blij waren met hunne boeken, platen en schrijfgereedschappen, de kleinere met hun blaasinstrumenten en andere snuisterijen.

Het was een gelukkige dag voor de arme Curaçaosche jeugd, maar ook een dag van de grootste voldoening voor de Eerwaarde Fraters en hunne medehelpers, die wederom een geheel jaar hunne krachten niet hebben gespaard, maar alle moeite hebben aangewend om de arme jongens van Curaçao, bij voorkeur hunne jongens, te ontwikkelen en te beschaven.

Een almanak.

De Heeren LEON V. LEYBA & Co., Agenten alhier van de Brandwaarborgmaatschappij *Royal Insurance Company*, die te Edinburgh gesticht thans reeds meer dan veertig jaar bestaat, hebben ons deze week een exemplaar toegezonden van den almanak voor 1898, welke door genoemde maatschappij is uitgegeven. In oprechten dank ontvingen wij dezen almanak, die sierlijk is uitgevoerd in kleurendruk en door de duidelijkheid van zijn letter volkomen beantwoordt aan zijn doel.

Een reclame.

Een zeer aardige wijze van reclame-maken heeft dezer dagen de Heer H. JESURUN in praktijk gebracht. Per post ontving men een papier, dat gevouwen en goed gesloten tusschen de vouwen verschillende woorden te lezen gaf, welke wel in staat waren om de nieuwsgierigheid op te wekken. Wanneer men op het punt stond om na een paar malen de vouwen opengelegd te hebben, het papier weg te werpen, daar de nieuwsgierigheid zoo lang beproefd werd, kwam eindelijk de circulaire te voorschijn, waarin de Heer JESURUN zich tot het laten vervaardigen van crayon portretten aanbiedt, welke door hem met of zonder lijst tegen matigen prijs worden afgeleverd.

Politiezaken.

Zijn wij wel ingelicht, dan heeft men van hoogerhand den druk verboden van vlaggetjes met beleedigende en schandelijke opschriften, zooals in de laatste dagen overal verkocht werden. Hiermede is zeker een goed werk verricht in het belang der openbare zedelijkheid en wij hopen, dat op dezen weg zal worden voortgegaan vooral met betrekking tot de onzedelijke dansen, waarvan men den tijd weer met schrik ziet naderen. Hierin moge Curaçao het voorbeeld volgen van Bonaire, waar eenigen tijd geleden, gelijk men ons mededeelde, de Weledel Gestrenge Heer Gezaghebber, toen ZEG. vernam, dat zulk een dans werd uitgevoerd, dezen op staanden voet liet verbieden.

Venezuela.

— De vorige maand werd te Trinidad een samenkomst gehouden om te beraadslagen over de afschaffing van de 30% invoerrechten, welke Venezuela van de goederen uit de Antillen heft. Deze week nu is de heer HAGGARD, Engelsch zaakgelastigde, die door het Britsche Kabinet werd uitgezonden, te Caracas aangekomen en als zoodanig erkend: men mag dus spoedig een vergelijk in deze zaak verwachten.

— Ook staat Venezuela weder in goede verstandhouding met Frankrijk en Engeland. Met de laatste Engelsch boot is Generaal PIETRI als gevolmachtigd minister naar Londen vertrokken om de diplomatieke betrekkingen met Engeland te herstellen. Vandaar zal hij naar Parijs gaan om ook met Frankrijk de betrekkingen weder aan te knoopen.

Haiti.

In het begin dezer week kwam hier het bericht aan, dat voor Port-au-Prince een Duitsch eskader was aangekomen om kracht bij te zetten aan de eischen van den Duitschen Consul en om een ultimatum te overhandigen. Het corps diplomatique te Port-au-Prince moet zich tot den Kommandant van het eskader begeven hebben om te protesteeren tegen een eventueel bombardement.

BUITENLAND.

Oostenrijk. — In het Huis van Afgevaardigden is het der oppositie werkelijk gelukt het record van tumult nog te slaan en is men nu zelfs handgemeen geraakt. De zitting begon met eene toespraak van den tijdelijken Voorzitter Abrahamovics, een Armeniër van afkomst (wat hem gedurende het debat nu en dan werd verweten), waarin deze verklaarde, dat het bureau zal voortgaan met het reglement van orde toe te passen gelijk vroeger, zonder zich vrees te laten aanjagen, overtuigd dat het hiermede handelt in het belang des volks en van de grondwet. Hierop is, nadat niet minder dan vijf stemmingen daarover hadden plaats gevonden, de openbare zitting geschorst, teneinde in geheime zitting de notulen der vorige vergadering te onderzoeken en goed te keuren. Bij de hervatting der openbare zitting besloot de Kamer met groote meerderheid de zitting geheel en uitsluitend te wijden aan de beraadslaging over de voorloopige verlenging voor een jaar van het Vergelijk („Ausgleich") met Hongarije. Eer dit besluit evenwel bij stemming werd verkregen, was door de Linkerzijde weer zulk een oorverdoovend geweld gemaakt — een geliefd middel is de kleppen der lessenaars te laten neervallen zoodat het overweging zou verdienen deze tijdelijk te doen vastschroeven! — dat men elkander nauwelijks verstaan kon en de zitting weer voor een tijd moest geschorst worden. Toen deze nu andermaal was hervat, kreeg Dr. Lueger, burgemeester van Weenen en bekend om zijn anti-semitische gevoelens, het woord, wat voor de Duitsch-liberale fractie Schönerer het sein was hem met allerlei beleedigende uitroepen te onderbreken, waarop Lueger het antwoord niet schuldig bleef. Toen het wat kalmer was geworden, kon men Lueger hooren zeggen, dat eerlijke Duitschers niets gemeen hadden met kwâjongens als de leden der fractie Schönerer, die men eigenlijk in een gesticht moest opkooien. Met het oog op het publiek stelde hij voor over te gaan in geheime zitting. De waarnemende Voorzitter evenwel verklaarde dit voorstel niet in stemming te mogen brengen, wijl de Kamer eenmaal besloten had in openbare zitting het debat over het Vergelijk voort te zetten: maar toen Lueger toen verder trachtte te spreken begonnen de oppositie-leden hardop telegrammen en couranten-artikelen voor te lezen, zoodat het onmogelijk was zich verstaanbaar te maken. Dat duurde zoo tot half-11 uur 's avonds. Toen kon Lueger zich weêr verstaanbaar maken en eene rede houden, waarin hij het Vergelijk bestreed, de fractie Schönerer voor vaderlandverraders uitmaakte en haren leider voor een schelm. In Pruisen, voegde hij er bij, zou men men dergelijke onbeschaamde rekels wel andere maatregelen nemen. Terugkeerend tot het Vergelijk, zeide Lueger, dat hij er niet tegen was, mits op billijke grondslagen. Een en ander was natuurlijk geen olie op de golven. Veeleer verliep zich het tumult na tot een orkaan van rumoer, dat hooren en zien deed vergaan en waarbij de bij den aanvang vermelde handtastelijke tooneelen plaats vonden. De tooneelen van rumoer en geweld, in deze zitting afgespeeld, de scheldwoorden [illegible] naar het hoofd wierp, tarten elke beschrijving en volledige mededeeling. Men heeft geschreeuwd, gezongen, gefloten, gegild, gebruld, — en het laatst ook gevochten. Men heeft elkander voor schavuiten, schurken en schelmen, voor zwendelaars en hansworsten, voor schoeljes en [illegible], om van erger niet te spreken, uitgescholden. En dat alles in openbare zitting, terwijl op de tribunes o. a. waren gezeten de bekende Russische schilder Vereschtagin, die daar schetsen zat te maken, en de bekende Amerikaansche humorist Mark Twain, die [illegible] zijne kennis der Duitsche taal verwenschte, waarover hij onlangs in Concordia zoo geestig het woord voerde. Er is sprake van, dat, bij verdere obstructie, de verlenging van het Vergelijk zal geschieden bij Keizerlijk besluit, waartoe Z. M. volgens een artikel der Grondwet het recht heeft.

Wij zouden, medegesleept door het vele schoone, dat wij boven beschreven, bijna vergeten te zeggen, dat de eigenlijke prijsuitdeeling plaats had in twee gedeelten naar gelang de leerlingen verdeeld zijn in Spaansche en Engelsche overeenkomstig de taal, die zij in het Colegio spreken. De prijzen, degelijke en nuttige werken in verschillende talen en velen daarvan in keurigen band werden onder de toejuichingen der aanwezigen uitgereikt door Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS en den Hoogedel Gestrengen Heer Mr. C. A. H. BARGE.

In aansluiting met het drama kwam bij het scheiden de apotheose van LA LIBERTAD ons nog verrassen. Schitterend van licht, omgeven met het heerlijk groen van maagdelijke palmen, stond daar het beeld der Vrijheid met de lichtende ster van ontwikkeling en beschaving. Wij, kalme Hollanders, wier hart niet zoo snel slaat als dat der zuidelijke volkeren, wanneer de naam der nooit volprezen Vrijheid wordt genoemd, hoe zou het mogelijk zijn geweest, dat wij koud en ongevoelig bleven toen hier der Vrijheid werd lof gezongen, hoe konden wij nalaten in te stemmen met het Venezuelaansche volkslied, het Vrijheidslied bij uitnemendheid, toen het vol gloed en kracht opsteeg uit de borst van zoovele begeesterde Venezuelanen!

Een woord van hartelijken en oprechten dank, door den Hoogedel Gestrengen Heer Gouverneur gesproken tot den Zeer Eerwaarden Heer Directeur van het Colegio, ook een woord van aanmoediging tot de leerlingen, sloot de plechtige vergadering van dezen heerlijken avond. Maar de klanken van dit woord overstemden in ons hart den juichtoon niet, dien wij, indien de statige ernst van het oogenblik ons niet hadde weerhouden, luid zouden hebben aangeheven ter eere van het Colegio „Santo Tomás", ter eere van den Godsdienst. Ja ook ter eere van den Godsdienst! Zoo dikwijls rustte ons oog gisterenavond op het woord, dat geschreven staat op het voetstuk, waarop de Maagd rust, die de wetenschap verpersoonlijkt: *Religio sapientiae erudit sectatorem, De Godsdienst onderwijst den volgeling der wijsheid*. Zouden ooit de leerlingen van „Santo Tomás" ons zooveel onvervalscht rein kunstgenot hebben kunnen schenken, indien de Godsdienst hun wetenschap niet had veredeld, hunne kennissen niet had geadeld tot de kennissen van den Christen! Zouden ooit de leeraren van „Santo Tomás" de jongelingen, die aan hunne leiding zijn toevertrouwd, hebben kunnen voeren tot den trap van ontwikkeling en beschaving, dien zij thans hebben bereikt, indien de Godsdienst niet had gewoond in hunne harten en hun moed en kracht gegeven had om de duizenden moeilijkheden, welke zich voordoen bij de opvoeding, standvastig en overwinnend tegen te treden! *Religio sapientiae erudit sectatorem*: in het Colegio „Santo Tomás" woont de Godsdienst, maar ook de Wijsheid, niet die ten verderve, maar die tot God leidt, de Wijsheid, die het Colegio „Santo Tomás" doet zijn de roem van Curaçao in de naburige landen, het heil van Venezuela in het geslacht, dat opkomt en door het Colegio „Santo Tomás" gevormd wordt.

EMULSION DE SCOTT.

Pisco, Febrero [illegible] de 1893.

Señores Scott y Bowne, Nueva York.

El infrascrito certifica: que [illegible] con magnífico éxito la Emulsión de Scott en la Bronquitis, Raquitismo y Enfermedades Escrofulosas, recomendándola de preferencia por su [illegible] gusto y por ser más asimilable que las demás preparaciones conocidas de su clase.

Soy de Uds. Atto. S. S.

Doctor Francisco Vasquez Solis.

Médico Titular de la Provincia de Chincha.

ADVERTENTIEN.

N. WOUTERLOOD PJz

te LEIDEN.

FABRIKANT VAN

Verduurzaamde Levensmiddelen.

Gedeponeerd

Fabrieksmerk

NB. Nevensstaand merk komt voor op de bodems of deksels der blikken, op de etiketten en verpakkingen.

Uit de hand te koop.

Het aan den Rooden Weg gelegen groot heerenhuis, met regenbakken en bijgebouwen.

Voor informaties wende men zich tot

J. FORBES SCHOTBORGH

ELIXIR de CAPUCHINO

PREPARADO POR

H. SUELS.

(Farmacéutico.)

Esta preparación es indispensable para la salud de la muger. Su constante uso hace desaparecer la inapetencia, languidez, palidez del semblante y las manchas del rostro, extirpando al mismo tiempo todas las afecciones que provienen de las impurezas de la sangre.

Es muy eficaz para combatir la esterilidad y para estimular el desarollo en las jóvenes.

Probadlo y os convenceréis. De venta en la Botica Central de

DE LANNOY & Co.

UNICOS AGENTES.

Bekendmaking.

[illegible] verkoop van ZILVEREN, [illegible]DEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1 Januari t m 30 Juni 1895, onder N. [illegible] D t m N. [illegible] E, zal plaats hebben op [illegible]derdag den [illegible]den December a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de [illegible] der verschuldigde interesten.

Curaçao, 10 December 1897.

De Voorzitter,

M. P. CURIEL.

ANUNCIO.

Bendementoe di PREENDANAN di PLATA, ORO i DJAMANTA koe tin placa na ariba nan na *Spaar- en Beleenbank*, esta esnan for di 1 di Januari té 30 di Juni 1895 bao di N. 8350 D té N. [illegible] E lo toema lugá dia Huebes 16 di December i dianan koe ta sigui.

Ta jama interesadonan di bin paga nan interes, afin di evita nan bendementoe.

Curaçao, 10 December di 1897.

President.

M. P. CURIEL.

van Houtens Cacao

Wordt door de Cacao-kenners wegens hare voortreffelijkheid en heerlijken smaak boven andere merken verkozen.

BEKENDMAKING

De ondergeteekende, door de Hollandsche Credietbank te Amsterdam benoemd tot Vertegenwoordiger voor den verkoop van Europeesche premie-loten op termijnbetaling op dit eiland en de overige eilanden der kolonie, biedt hierbij aan het publiek die premie-loten op buitengewoon voordeelige conditiën te koop aan.

Voor verdere inlichtingen vervoege men zich bij den ondergeteekende.

Curaçao den 1ste October 1897.

NICOLAS J. H. CURIEL.

DE door ons in 1867 uitgevonden ***Fijne Palmitine Zeep*** is de meest gerenommeerde Nederlandsche Toiletzeep, fijn geparfumeerd, bijzonder zacht voor de huid en de meest geschikte Zeep voor zuigelingen en kinderen en voor alle personen, die prijs stellen op eene gezonde blanke en zachte huid.

Voor de tropische luchtstreken is deze Zeep uitmuntend, daar zij door zuiverheid van fabrikaat en hoog zeepgehalte onveranderlijk en niet aan uitdrogen onderhevig is.

Onze ***Palmitine Zeep*** staat onder voortdurende controle van Dr. P. F. VAN HAMEL ROOS en A. HARMENS Wzn. te Amsterdam.

Ieder stukje moet van onzen naam en gedeponeerd fabrieksmerk "***HET ANKER***" voorzien zijn.

Men wachte zich voor de talrijke namaaksels.

SOLIEDE VERKOOPERS GEZOCHT.

GEBR. DOBBELMANN,

Nijmegen. *Zeepfabrikanten.*

Botica Central

DE LANNOY & Co

CURAZAO — OTRABANDA

Calle Ancha N° 16

Telefono No 107.

Surtido completo de drogas y medicinas de patente de las más modernas; perfumes de varias fábricas, anteojos, tabacos, semillas de hortalisa, cacao y chocolate de distintas marcas, vinos del Rin y tinto de los más renombrados, cerveza blanca y negra, etc., etc.

M. B. GORSIRA & Co

— HEERENSTRAAT —

tienen constantemente un surtido de toda clase de mercancías renovado por todos los vapores.

Novedades.

Artículos de fantasía,

etc., etc., etc.,

MÁQUINAS DE COSER DE SINGER

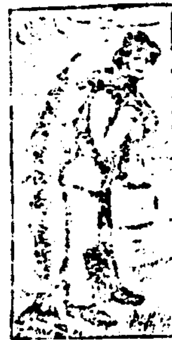
LEGÍTIMAS.

PRECIOS DE REALIZACION.

LA SANGRE ES LA VIDA.

La [illegible] de corpúsculos rojos, principio vivificador de la sangre, produce la enfermedad que se llama Anemia. Se nota en las caras y manos pálidas y labios sin sangre y es muy común en las mujeres. El [illegible] debilidad [illegible] general, condición que predispone el cuerpo á todo género de enfermedades y que requiere un remedio de eficacia probada. La legítima

Emulsión de Scott

Marca de Fábrica.

de aceite de hígado de bacalao con hipofosfitos de cal y de sosa parece adaptarse especialmente á la producción de los glóbulos rojos, siendo esa una de las propiedades que hacen del aceite de hígado de bacalao un agente terapéutico de tanto mérito y de aplicación tan constante en la Medicina. Los hipofosfitos son grandes tónicos y ayudan á la pronta recuperación de las fuerzas y de la vitalidad. La Emulsión de Scott es lo mejor para los niños. Con su uso se desarrollan fuertes y robustos. Es grata al paladar.

De venta en las Boticas. Cuidado con las falsificaciones é imitaciones.

Scott y Bowne, Químicos, Nueva York.

TYD-TAFEL

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK.

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1897	Philadelph.		Caracas		Venezuela		Philadelphia		Caracas		Venezuela	
Vertrekt van New York....	Oct.	23	Nov.	1	Nov.	13	Nov	24	Dec.	4	Dec.	14
Komt aan te Curaçao	,,	29	,,	10	,,	19	,,	30	,,	10	,,	20
Vertrekt van ,, ...	,,	30	,,	11	,,	20	Dec.	1	,,	11	,,	21
Komt aan te Pto. Cabello	,,	31	,,	12	,,	21	,,	2	,,	12	,,	22
Vertrekt van ,,	Nov	2	,,	13	,,	22	,,	3	,,	13	,,	23
Komt aan te La Guayra..	,,	3	,,	14	,,	23	,,	4	,,	14	,,	24
Vertrekt van ,, ..	,,	6	,,	17	,,	27	,,	7	,,	17	,,	28
Komt aan te Pto. Cabello	,,	7	,,	18	,,	28	,,	8	,,	18	,,	29
Vertrekt van ,,	,,	8	,,	18	,,	29	,,	8	,,	18	,,	29
Komt aan te Curaçao	,,	9	,,	19	,,	30	,,	9	,,	18		29
Vertrekt van ,, ...	,,	10	,,	19	Dec.	1	,,	10		19		30
Komt La Guayra aan	,,	11	,,	20	,,	2	,,	11		20		30
om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen								10		21		31
Komt an te New-York....	,,	17	,,	26		8	,,	1	,,	27	Jan.	6

Stoomschip Maracaibo.

Vertrekt van Curaçao....	Oct.	30	Nov.	11	Nov.	20	Dec	1	Dec.	31	Dec.	21
Komt aan te Maracaibo....	"	31	,,	12	,,	21	,,	2	,,	12	,,	22
Vertrekt van "	Nov.	7	,,	17	,,	28	,,	8	,,	18	,,	28
Komt aan te Curaçao......	,,	8	,,	18	,,	29	,,	9	,,	19	,,	29

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,

Agenten.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA DE A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAZAO